

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/194/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521206749
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7521206749.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v právnej veci navrhovateľa (žalobcu) J. L., V., XX.XX.XXXX, X. XXX, N. I., zastúpeného LEGAL IURIS - advokátska kancelária s.r.o., Rožňava, Tehelná 11, IČO: 47 242 795, proti povinnej (žalovanej) Q. L. I., T., V., XX.X.XXXX, Q. X, XXXXX M., T. I. V., zastúpenej JUDr. Jánom Tóthom, advokátom, Bratislava, Záhradnícka 151, IČO: 42 133 238, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní povinnej proti uzneseniu 7C/143/2021 - 33 z 25.10.2021 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku I.

II. Z r u š u j e uznesenie vo výroku II. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd) uznesením označeným v záhlaví I. uložil žalovanej nenakladať v rozsahu predaja, zámeny, darovania, prenajatia, zaťaženia záložným právom a inou ťarchou, s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom, a to parcelou registra „C“ parc. č. 540 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 714 m², parcelou registra „C“ parc. č. 541 - záhrada vo výmere 102 m² a stavbou rodinného domu súp. č. XXX postavenej na parc. č. 540, nachádzajúcimi sa v kat. území R. V. P., obec Moldava nad Bodvou, okres Košice - okolie, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, o neplatnosť darovacej zmluvy, vedenej Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 15C/146/2021, II. o trovách neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2.1.Z opisu rozhodujúcich okolností v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zistil, že navrhovateľ sa nim domáhal, aby súd zakázal žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami uvedenými vo výroku I. tohto uznesenia (ďalej aj „nehnuteľnosti“), a to predat' ich, zameniť, darovať, prenajať, zaťažiť záložným právom a inou ťarchou, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a uložiť žalobcovi povinnosť podať návrh na začatie konania vo veci samej do 30 dní od doručenia rozhodnutia o neodkladnom opatrení, čo skutkovo odôvodnil tým, že ako darca uzavrel 13.7.2020 so žalovanou ako obdarovanou darovaciu zmluvu, predmetom ktorej boli hore uvedené nehnuteľnosti. Súčasťou darovacej zmluvy bola aj zmluva o výpožičke, oprávňujúca ho užívať darované nehnuteľnosti ešte 10 rokov. K okolnostiam uzavretia darovacej zmluvy uviedol, že žalovaná na neho vyvíjala nátlak, aby zmluvu podpísal, čo odôvodňovala svojou časovou tiesňou, tvrdila, že zmluva je v úplnom poriadku, v jeho záujme a k jeho prospechu. Vzhľadom na vek a zdravotný stav nie je možné, aby navrhovateľ mohol správne pochopiť obsah zmluvy bezprostredne pred jej podpísaním, čoho si bola žalovaná dobre vedomá, uviedla ho do omylu, čo je hrubom rozpore s dobrými mravmi, preto ide o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaná následne listom z 9.8.2021 odstúpila od zmluvy o výpožičke a on má dôvodnú obavu, vzhľadom na podvodné konanie žalovanej, že táto v blízkej

budúcnosti darované nehnuteľnosti prevedie na tretiu osobu, preto sa domáha nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia.

2.2.Súd konštatoval, že navrhovateľ na preukázanie tvrdených skutočností predložil súdu listinné dôkazy, a to darovaciu zmluvu z 13.7.2020, odstúpenie od zmluvy o výpožičke nehnuteľností z 9.8.2021, posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava z 21.3.2011, lekársky nález z 3.4.2008, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom a žalobu o neplatnosť darovacej zmluvy.

2.3.V prejednávanej veci súd rozhodol podľa § 324 ods.1, § 325 ods.1,2 písm. c) a d), § 329 ods.2 CSP a uzavrel, že navrhovateľ (žalobca) osvedčil, že ako darca uzavrel so žalovanou ako obdarovanou 13.7.2020 darovaciu zmluvu, ktorou na ňu previedol nehnuteľnosti uvedené vo výroku I. tohto uznesenia ako aj to, že súčasťou darovacej zmluvy bola zmluva o výpožičke darovaných nehnuteľností žalobcovi, od ktorej žalovaná odstúpila listom z 9.8.2021. Podľa aktuálneho výpisu z LV č. XXXX k.ú. R. V. P. je žalovaná titulom predmetnej darovacej zmluvy vedená ako výlučná vlastníčka nehnuteľností v podiele 1/1 od 10.8.2020. Posudkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava z 21.3.2011 žalobca osvedčil, že trpí vaskulárnou demenciou ťažkej formy s poruchami pamäti, v súvislosti s čím mu bol priznaný aj peňažný príspevok na opatrovanie, a že ide o stav trvalý. V kontexte uvedeného žalobca osvedčil pochybnosť o svojej spôsobilosti platne uzavrieť darovaciu zmluvu, určenia neplatnosti ktorej sa domáha v konaní vedenom od 15.10.2021 na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15C/146/2021. V záujme toho, aby vlastníctvo nehnuteľností nebolo dotknuté ďalšou právnou zmenou do rozhodnutia vo veci samej o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, čím by sa sťažilo postavenie žalobcu v uplatnení jeho práva, zohľadniac, že zámer dispozície s nehnuteľnosťou sa dá osobe nezúčastnenej na tejto dispozícii zistiť spravidla až keď táto dispozícia nastane (plomba na liste vlastníctva) alebo až po jej realizácii (povolenie vkladu vlastníctva), preto pokiaľ má byť ochrana pred nežiaducou dispozíciou s nehnuteľnosťou poskytnutá formou neodkladného opatrenia účinne, nemožno vyčkávať na stav, keď sa táto dispozícia stane pre nezúčastnenú osobu zrejmá, pretože potom jej už neodkladným opatrením spravidla nemožno zabrániť, súd nariadil podľa § 324 ods.1 v spojení s § 325 ods.2 písm. c) a d) CSP navrhované neodkladné opatrenie, tak ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

2.4.O trovách neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej, vedenom Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 15C/146/2021 (§ 262 ods.1 CSP).

3.1.Uznesenie napadla včas podaným odvolaním povinná (žalovaná), lebo s rozhodnutím súdu I. inštancie nesúhlasí a považuje ho za nesprávne, zásadným spôsobom porušujúce jej práva, ako aj nepreskúmateľné, ktoré napáda v celom rozsahu, z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. a),d),f),g),h) CSP.

3.2.Odvolanie odôvodnila tým, že žalobca síce v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poskytuje súdu svoj opis, teda svoje jednostranné tvrdenie o tom, ako podľa neho prebiehal kontraktčný proces ohľadne uzatvorenia darovacej zmluvy z 13.07.2020 (V 924/2020) a ukončenie výpožičky, ale jeho tvrdenia sú účelové a tiež zámerne nekompletné (t.j. zavádzajúce) a žalovaná ich preto odmieta ako nepravdivé, neúplné a nesprávne. Podľa nej dôvodom, pre ktorý žalobca podľa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za potrebné, aby súd I. inštancie nariadil neodkladné opatrenie je cit.: „podvodné konanie žalovanej, že žalovaná v krátkej budúcnosti darované nehnuteľnosti prevedie na tretiu osobu“.

Žalobca ako navrhovateľ neodkladného opatrenia teda vidí potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia výlučne v tom, že v zmysle § 325 ods.1 CSP je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami. Túto potrebu nariadenia neodkladného opatrenia žalobca (navrhovateľ neodkladného opatrenia), odôvodňuje výhradne a v celom rozsahu iba svojim subjektívnym pocitom, že žalovaná v krátkej budúcnosti nehnuteľnosti prevedie na nekonkrétne a neurčitú (podľa všetkého i neexistujúcu) tretiu osobu. Žalobca toto tvrdenie, absolútne nijako neosvedčil a v plnej miere zostalo iba v rovine jeho špekulácie. Súd pritom sám v ods. 16. napadnutého rozhodnutia in abstracto (t.j. zjavne bez uplatnenia na prejednávanú vec) uvádza, že predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán. Je preto do istej miery nešťastné / paradoxné, ak je uvedená procesná povinnosť súdu síce známa a dokonca aj pro forma súdom deklarovaná, avšak bez toho, aby došlo k jej reálnemu uplatneniu / aplikácii zo strany súdu v posudzovanej veci. V tejto súvislosti pritom treba uviesť, že žalobca netvrdí, že žalovaná nehnuteľnosti v rozhodnom čase, resp. v čase rozhodovania súdu niekomu reálnemu / konkrétnemu ponúkla. Žalobca dokonca netvrdí ani to, že by prostredníctvom realitnej kancelárie a/alebo na portáloch takýchto realitných kancelárií bola zverejnená akákoľvek ponuka žalovanej, týkajúca sa predmetných nehnuteľností určená pre verejnosť. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná v krátkej budúcnosti nehnuteľnosti prevedie na tretiu osobu tak nie je absolútne ničím relevantným osvedčené.

3.3. Povinná poukázala na „aktuálny výpis z LV č. XXXX, k.ú. R. V. P.“, že najneskôr už 21.10.2021 - teda ešte pred nariadením neodkladného opatrenia - bola na LV č. XXXX, k.ú. R. V. P. zapísaná informatívna poznámka v znení: „- P 338/2021 zo dňa 21.10.2021 - poznamenáva sa Poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní pod spis. zn. 7C/143/2021 vedená právna vec: Návrh na vydanie neodkladného opatrenia a pod spis. zn. 15C/146/2021 je vedená právna vec: Žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy na nehnuteľnosti v časti A-LV v podiele 1/1 - č.z. 874/21“. Má za to, že v rozhodnom čase nebola zapísaná žiadna plomba a teda nielenže neprebíhalo, ale ani neexistovalo žiadne také katastrálne konanie, ktoré by akýmkoľvek spôsobom signalizovalo, alebo čo i len osvedčovalo, že tvrdenia žalobcu o akomkoľvek údajnom prevode nehnuteľností, ktorý má nastať v krátkej budúcnosti. Žalovaná tak nevie, ako sa súd, *expressi verbis*, formálne proklamujúci to, že sa pred nariadením neodkladného opatrenia oboznámil s aktuálnym listom vlastníctva, preukázateľne obsahujúcim aj poznámku podľa § 228 ods.2 CSP, vysporiadal s tým, že žalobca sám pred rozhodnutím súdu odstránil potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu tým, že reálne zabezpečil, aby každodobý vlastník (t.j. každý budúci vlastník nasledujúci po žalobkyni počas trvania sporu) bol subjektívne viazaný výrokom právoplatného rozsudku o vecnom práve k nehnuteľnostiam (t.j. rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, pod sp.zn. 15C/146/2021, pokiaľ ten rozhodne v súlade s predpokladaným očakávaním žalobcu). Žalovaná má za to, že žalobca postupom podľa § 228 ods.2 CSP v spojení s § 34 ods.2 Katastrálneho zákona č. 162/1995 Z.z. plnohodnotne zabezpečil svoju právnu pozíciu a tiež i ochranu ním tvrdeného práva, a to vyznačením poznámky v katastri nehnuteľností o prebiehajúcych súdnych sporoch na Okresnom súde Košice - okolie a to ako o neodkladnom opatrení (sp.zn. 7C/143/2021), tak i vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu (sp.zn. 15C/146/2021). Z uvedeného dôvodu tak podľa nej nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko nie je potrebná žiadna bezodkladná úprava pomerov medzi stranami.

3.4. Súdu vytkla, že ak sa skutočne zaoberal aktuálnym LV č. XXXX v k.ú. R. V. P., tak ako to uviedol v napadnutom rozhodnutí (t.j. vo všeobecnej rovine), potom neposkytol v rámci napadnutého rozhodnutia a jeho odôvodnenia absolútne žiadnu odpoveď na to, prečo alebo v čom vidí splnenie predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, ak z predmetného listu vlastníctva už min. od 21.10.2021 bolo jednoznačné a zjavné, že žalobca zápisom poznámky v katastri nehnuteľností zabezpečil úpravu pomerov medzi stranami a tieto v čase rozhodovania súdu už boli právne relevantným spôsobom upravené (§ 228 ods.2 CSP a § 34 ods.2 zák.č. 162/1995 Z.z.). Inak povedané, ak by žalovaná predmetné nehnuteľnosti prevádzala aj keby súd neodkladné opatrenie nenariadil, takýto prevod by nemal absolútne žiadnu spôsobilosť negatívne zasiahnuť do žalobcom tvrdených práv, keďže žalobca sám zabezpečil subjektívnu záväznosť rozsudku vo veci samej (t.j. v konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C/146/2021, v ktorom sa žalobca domáha určenia neplatnosti Darovacej zmluvy V 924/2020). Podotkla, že súd v čase, kedy rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia nevychádzal zo skutkového ani z právneho stavu v čase jeho vydania podľa § 329 ods.2 CSP, čím došlo k závažnému porušeniu procesných, ale i hmotných práv žalobkyne, ako vlastníčky predmetných nehnuteľností.

3.5. Nedôvodné obmedzenie žalobkyne v prenajímaní nehnuteľností. Porušenie § 329 ods.2 CSP žalovaná vidí i v tom, že žalobca doručil súdu Darovaciu zmluvu z 13.07.2020 (V 924/2020), pričom z predmetnej zmluvy je zjavné, že podľa jej Čl. VII. ods. 7.2 predmetné nehnuteľnosti boli v nájme dlhodobo, a to ešte predtým, ako ich žalobca (riadne a platne) daroval žalovanej. Žalobca ako prenajímateľ prenajímal dotknuté nehnuteľnosti dvom nájomníckam, a to: D. H., V. XX.XX.XXXX, S.: XX XXX XXX, XXX XX E. Č. XXX D. R. T., V. XX.XX.XXXX, S.: XX XXX XXX, E. XX, XXX XX E.-L.. Žalovanej sa podarilo získať od p. D. H. nájomnú zmluvu, ktorú ako nájomníčka uzatvorila so žalobcom ako s prenajímateľom ešte 01.01.2014, čo vyššie uvedenú skutočnosť dostatočne preukazuje. Okrem toho, o uvedenom svedčí aj výpis p. H. zo živnostenského registra, ktorý preukazujúci, že na adrese X. X, XXX XX R. V. P. má táto prevádzkareň od 01.01.2008, čo znamená, že Nájomná zmluva z 01.01.2014 uzatvorená so žalobcom nebola jej prvou nájomnou zmluvou s ním, týkajúcou sa predmetných nehnuteľností a z výpisu zo živnostenského registra R. T., IČO: 53 493 427 je zjavné, že na adrese X. X, XXX XX R. V. P. má adresu svojej prevádzkarne min. od 01.01.2021 (t.j. zapísaná v čase trvania zmluvy o výpožičke medzi sporovými stranami). Je tak nutné uviesť, že žalovaná nemala problém s tým, aby žalobca pokračoval vo svojej zárobkovej činnosti - podnikaní aj po dni 13.07.2020, čo odrážal aj obsah rozporovanej Darovacej zmluvy. Naopak, dovtedajší stav sa Darovacia zmluva snažila zachovať osobitnými ustanoveniami obsahujúcimi oddeliteľnú zmluvu o výpožičke v jej Čl. VII. Na jej základe bol žalobca ako vypožičiavateľ i ďalej oprávnený najdlhšie do 10.08.2030 užívať nehnuteľnosti tak, že ich bude dávať do nájmu tretej osobe, kedy príjmy / výnosy (aktíva) z takéhoto nájomného vzťahu budú patriť žalobcovi, ktorého rovnako zaťažia aj výdavky / záväzky (pasíva) z toho vyplývajúce.

Osobitne bolo v ods. 7.2.9 dohodnuté, že počas trvania výpožičky sa žalobca zaväzuje uhrádzať aj daň z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Ktorákoľvek zmluvná strana mohla od výpožičky odstúpiť (ods. 7.2.12), pričom výpožička je a aj bola plne oddeliteľná od darovania, kedy akékoľvek vady výpožičky nie sú vadami darovania alebo Darovacej zmluvy (ods. 7.2.13), pričom žalovaná mohla po zániku výpožičky od nájomcov žalobcu požadovať, aby nehnuteľnosti vypratali, alebo s ňou uzatvorili nájomný vzťah (ods. 7.2.11). Žalovanej teda nijako neprekážalo, aby žalobca mal i naďalej príjem z prenajímania nehnuteľností v k.ú. R. V. P., zapísaných na LV č. XXXX, a to mesačne vo výške 750,- eur (resp. 9 000,- eur ročne) za podmienky, že žalobca bude znášať i náklady s tým spojené. Pre úplnosť však ešte treba uviesť, že žalovaná nikdy od žalobcu nežiadala žiadne peňažné prostriedky, ani žiaden podiel z peňažných prostriedkov, ktoré z prenajímania jej nehnuteľností poberal / získaval. Žalovaná však podľa § 99a zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, keďže nadobudla predmetné nehnuteľnosti, bola nútená podať správcovi dane daňové priznanie k dani z nehnuteľností, čo aj spravila. Z dôvodu, že nehnuteľnosti boli užívané výhradne žalobcom, a to s cieľom vytvárania zisku u žalobcu (t.j. na zárobkovú činnosť) v zmysle § 10 ods.1 písm. h) zákona č. 582/2004 Z.z. (čo je zjavné, keďže z Hlavnej ulice sú nielen prevádzky, ale aj výklady oboch prevádzok určených na podnikanie, ktoré sú tam v nájme), 19.04.2021 vydalo Mesto Moldava nad Bodvou rozhodnutie č. 057171/2021, ktorým žalovanej, ako vlastníčke predmetných nehnuteľností vyrubilo za zdaňovacie obdobie 2021 daň z nehnuteľností v celkovej výške 543,03,- eur. Predmetné rozhodnutie bolo žalovanej doručené 03.08.2021, keď bola na Slovensku a šla si poň k správcovi dane osobne. Nakoľko žalovaná nikdy z prenajímania nehnuteľností nijako neprofitovala a nemala z toho ani žiaden zisk, obrátila sa hneď na žalobcu s tým, aby postupoval podľa ods. 7.2.9 Darovacej zmluvy a aby správcovi dane túto daň z nehnuteľností zaplatil, keďže práve v dôsledku jeho zárobkovej činnosti bola táto daň žalovanej ako vlastníčke vyrubená. Na to žalobca ale informoval žalovanú, že správcovi dane nič nevyplatí, pretože s ním vedie akýsi spor ešte z minulosti, nakoľko podľa neho mu správca dane vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav nemá čo dane z nehnuteľností vyrubovať. Toto stretnutie sporových strán sa uskutočnilo osobne, v Hrhove v auguste 2021. Na to žalovaná opätovne navštívila správcu dane, aby jej vysvetlil skutkové a právne okolnosti veci a poskytol jej informácie o tom, ako žalobca plní svoje daňové povinnosti z minulosti s tým, či uvedené má na žalovanú potenciálne negatívny dopad. Na to bola žalovaná informovaná, že žalobca je u správcu dane označený ako chronický sťažovateľ, čo dospelo až do takého štádia, že správca dane s ním prestal komunikovať a daňové nedoplatky si voči nemu bude vymáhať. O uvedenom žalovaná opätovne informovala žalobcu s tým, že žalobca nie je v práve a bolo by žiaduce, aby svoje daňové povinnosti splnil. Na to žalobca žalovanú informoval, že správca dane z nehnuteľností nemá pravdu, preto žalobca nikomu nič nezaplatí z takéhoto dôvodu a zakázal i žalovanej, aby splnila svoju daňovú povinnosť pre rok 2021 s tým, že spoločne budú bojovať proti správcovi dane. Žalovaná však dospela aj po právnej porade s advokátom, ktorý vec vysvetľoval opakovane a bezúspešne i žalobcovi k tomu, že žalobca nemá pravdu a tento postupuje výlučne účelovo, úmyselne v snahe pobrať iba príjmy a neplniť svoje povinnosti. Žalovaná nevidela dôvod, aby bezdôvodne za žalobcu, ktorý pobere všetky peňažné prostriedky z nájmu, znášala i tie pasíva, ktoré mali podľa dohody strán zaťažiť žalobcu, nakoľko by tak iba doplácala na to, že žalobcovi bezodplatne umožnila jej nehnuteľnosti i po ich darovaní dávať do nájmu a brať nájomné (t.j. zarábať na nich), kedy žalobca náklady s tým spojené znášať neprávom odmietol. Vec napokon medzi sporovými stranami skončila hádkou, pretože žalobca odmietol akékoľvek argumenty žalovanej. Uvedené bolo preto dôvodom, prečo sa žalovaná rozhodla, že nemôže tolerovať nezákonný postup zo strany žalobcu, ktorý ju priamo ohrozuje tým, že jej nielenže spôsobuje škodu (prenáša na ňu iba výdavky, ktoré má znášať žalobca), ale zároveň ju vystavuje riziku daňovej exekúcie a preto od zmluvy o výpožičke odstúpila svojim prípisom z 09.08.2021, doručeným žalobcovi 12.08.2021.

3.6. Vyššie uvedené považuje žalovaná za nutné odvolaciemu (možno i prvoinštančnému) súdu vysvetliť, aby bolo zrozumiteľné kedy a prečo nastal u žalobcu určitý vzdor, resp. zlom a z akého dôvodu si žalobca začal vymýšľať a ex post účelovo kreovať dôvody, ktoré by mali zakladať neplatnosť Darovacej zmluvy, hoci táto nielenže žiadne vady nemá, ale ani na ňu žiadne vady nedopadajú a Darovacia zmluva v žiadnom prípade nie je neplatnou. Výlučne skutočnosť, že žalobca z dôvodu na jeho strane už nemôže pobrať nájom vo výške 9 000,- eur ročne (750,- eur/mesačne) tak u žalobcu spôsobila priam až nenávisť voči žalovanej, hoci žalobca a žalovaná sú si navzájom blízkymi osobami podľa § 116 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda svokrom a nevestou, čo žalovanú mrzí. Žalobca sa následne začal žalovanej vyhrážať tým, že jej ešte „ukáže“, že ju oberie o nehnuteľnosti, ktoré nadobudla a tieto mu bude musieť vrátiť, nakoľko ho odmietla poslúchnuť, znášať náklady, ktoré zaťažovali / mali zaťažovať žalobcu a žalovaná nechcela viesť akúsi nezmyselnú vendetu proti správcovi dane z nehnuteľnosti

spolu so žalobcom. Žalobca dokonca telefonicky kontaktoval aj J. Y. I., ktorý predmetnú zmluvu na základe dohody a podľa dohody sporových strán pripravil, požiadal ho, aby žalovanej „vstúpil do svedomia“, inak sa postará, že žalovaná o darované nehnuteľnosti príde, pričom menovaný následne telefonicky kontaktoval žalovanú, aby si svoje rodinné vzťahy so svokrom - žalobcom urovnali, nakoľko je nezmyselné, aby si v rámci rodiny robili prieky iba z dôvodu ich ega, keďže žiaden iný reálny alebo právny dôvod pre spor medzi nimi nie je. Žiaľ, vzťahy nebolo možné medzi stranami urovnať, nakoľko žalobca nechcel ani počuť o tom, že by mal znášať i náklady, ktoré priamo súvisia s tým, že nehnuteľnosti reálne právne bezplatne využíva za účelom iba svojho vlastného zisku. O zániku zmluvy o výpožičke následne žalovaná informovala obe nájomníčky žalobcu s tým, že žalobca už nie je oprávnený prijímať od nich nájomné, po ktoré chodieval vnuk žalobcu autom a preberal ho v hotovosti (zrejme aby nemusel svoje príjmy evidovať a následne priznať v rámci daňového priznania z príjmov), pričom žalobca do predmetu nájmu nikdy nič neinvestoval. Nájomníčky v rámci toho žalovanú informovali, že predmet nájmu je v žalostnom stave, pričom žalobca doň vôbec neinvestuje, čo sa po darovaní nehnuteľností žalovanej ešte zhoršilo, pričom nad rámec nájomných zmlúv nútil nájomníčky, aby znášali náklady, ktoré mali ex lege zaťažovať žalobcu ako prenajímateľa. Žalovaná opakovane telefonicky aj e-mailom kontaktovala nájomníčky aj preto, aby sa jej s prihliadnutím na § 676 ods.2 a § 853 ods.1 OZ záväzne vyjadrili, či chcú pokračovať v nájme, a aby ich ubezpečila, že pre nájomníčky sa nebude meniť výška nájomného (avšak toto budú platiť preukázateľne, bankovým prevodom), alebo či v nájme pokračovať nechcú a v takom prípade je nutné predmet nájmu vypratať a odovzdať žalovanej. Žalovaná v rámci danej doby a komunikácie dostala od nájomníčok informácie, že najmä po dni 12.08.2021 žalobca oslovoval nájomníčky s tým, aby nájomné platili naďalej len jemu, pretože on je stále oprávnený na prijímanie peňažných plnení od nájomníčok a tiež ich navádzal k tomu, aby sa proti žalovanej spolu s ním postavili. Dokonca predmetné nehnuteľnosti im prisľúbil, t.j. že im ich predá (cena cca 80 000,- eur), ak sa mu ich podarí získať späť. Žalovaná preto nájomníckam poslala prostredníctvom emailovej komunikácie aj kompletnú dokumentáciu. Obe nájomníčky sa napokon rozhodli tak, že uzatvoria nové písomné nájomné zmluvy so žalovanou. So žalovanou ako prenajímateľkou uzatvorila písomnú nájomnú zmluvu ako prvá nájomníčka p. D. H. XX.XX.XXXX D. V. XX.XX.XXXX Y. R. T..

3.7. Aby mal konajúci súd úplnú predstavu, je nutné tiež uviesť, že žalobca doručil žalovanej svoj prípis zo 17.08.2021, ktorým sa domáhal vrátenia daru podľa § 630 OZ, pretože žalovaná sa tým, že ukončila zmluvu o výpožičke k žalobcovi správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, avšak žalovaná nevidela absolútne žiaden dôvod na vrátenie daru a žalobcu vnímala iba ako urazeného, že jeho nezmyslí, osobné vendety voči správcovi dane (hoci žalobca si nesplnil svoje daňové povinnosti, resp. sa ich snažil obchádzať) a snahu zaťažiť žalovanú pasívmi žalobcu netolerovala. Žalovaná verila, že žalobca potrebuje iba čas, aby sa spamätal a vec prestal riešiť emočne a díval sa na vec aj s nadhľadom, teda vnímal i pohľad žalovanej na vec, čo sa však doposiaľ nestalo. Po nariadení neodkladného opatrenia žalobca doručil žalovanej a znova aj J. Y. I. obsahovo identické výzvy, ktorými ich vyzval na „pozastavenie vyplácania nájomného“, čo osvedčuje jediný reálny záujem žalobcu na veci, a to mstiť sa žalovanej za to, že nebola ochotná akceptovať príkazy žalobcu, na čo žalobca nie je zvyknutý. Skutočný záujem žalobcu, preto tkvie iba v jeho ranenom egu a v zisťnej snahe znovu získať možnosť poberať nájomné vo výške 9 000,- eur ročne bez toho, aby ho zaťažili akékoľvek povinnosti, pretože tie buď odmietne plniť ako doteraz, alebo ich preniesie na nájomníčky, ktoré inú možnosť nemajú. Podľa názoru žalovanej tak súd mal a aj mohol skúmať okolnosti týkajúce sa nájmu predmetných nehnuteľností, pretože táto skutočnosť musela byť súdu I. inštancie dostatočne známa, a to ako z Darovacej zmluvy, tak aj z odstúpenia žalovanej od výpožičky.

3.8. Súd mal za osvedčené, že žalovaná od výpožičky odstúpila a preto od nájomcov žalobcu mohla žiadať podľa ods. 7.2.11 Darovacej zmluvy, aby predmet nájmu buď vypratali alebo s ňou uzatvorili nájomný vzťah. Súd mal a mohol min. zo živnostenského registra zistiť, že na adrese X. XXX/X L. R. V. P. majú dlhodobu svoje prevádzky dve nájomníčky (pôvodne ešte nájomníčky žalobcu) a teda, ešte dávno predtým, ako súd rozhodoval o neodkladnom opatrení, boli nehnuteľnosti v nájme tretích osôb. Vzhľadom na dlhodobosť nájomných vzťahov preto neexistovala a ani nemohla existovať potreba „bezodkladnej úpravy“ vzťahov týkajúcich sa nájmu. Treba totiž uviesť, že práve nájomníčky vzhľadom na to, že žalovaná sa trvale zdržiava v Nemeckej spolkovej republike zabezpečujú to, že nehnuteľnosti sú pod dohľadom, sú strážené a sú vykonávané všetky potrebné úkony a činnosti preto, aby nedošlo ku škode alebo ujme na týchto nehnuteľnostiach a poukázala na mieru kriminality a riziko vzniku škody na majetku. Napadnuté rozhodnutie súdu, ktorým sa do dlhodobu existujúcich nájomných vzťahov nedôvodne a neprimerane zasahuje, má tak zásadne negatívne a tiež neprípustne pravo - retroaktívne účinky, smerujúce nielen v neprospech žalovanej, ale pôsobiace i na škodu samotných nehnuteľností a v neposlednom rade napadnuté rozhodnutie zásadným spôsobom negatívne zasahuje

i do práv nájomníčok (napr. len u p. H. nájom trvá od r. 2008, t.j. už takmer 14 rokov). Žalobca navyše v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia expressis verbis vidí hrozbu iba v tom, že žalovaná nehnuteľnosti prevedie a nie v tom, že ich prenajme. Vo vzťahu k nájmu niet ani len jediného argumentu zo strany žalobcu, prečo by súd mal neodkladným opatrením zakázať žalovanej dať nehnuteľnosti do nájmu, keďže tieto sú v nájme nepretržite od „nepamäti“, čo sa absolútne nijako negatívne na nich neprejavilo. Už sám žalobca totiž tieto nehnuteľnosti nájomníckam prenajímal, čím žiadna ujma na právach žalobcu, ani žalovanej ako ich vlastníčky nevznikla. V tomto nájomnom vzťahu s pôvodne nájomníckami žalobcu žalovaná iba plynulo a bez prerušenia pokračuje (v nájomných zmluvách s nájomníckami a žalovanou je výslovne zachytená kontinuita nájmu, pôvodne dohodnutého so žalobcom, keď skorší nájom je iba nahradený neskorším nájmom). Podľa názoru žalovanej je pritom min. vo vzťahu k nájmu napadnuté rozhodnutie aj neprípustným spôsobom priamo retroaktívne, čo nie je podľa jej názoru akceptovateľné, pričom takýto zásah do pokojných a dlhotrvajúcich nájomných vzťahov napadnutým rozhodnutím spôsobí iba ďalšie spory a problémy týkajúce sa toho, či vôbec napadnuté rozhodnutie na nájomné vzťahy s Y.. D.. H. D. T. Y.. R.. T. uplatňovať / aplikovať a ako, resp. v akom rozsahu a čo uvedené pre dlhodobu trvajúce nájomné vzťahy vlastne znamená. Pokiaľ by predsa žalobca aj čisto hypoteticky v konaní na Okresnom súde Košice - okolie o určenie neplatnosti Darovacej zmluvy, sp.zn. 15C/146/2021 bol úspešným (čo je vzhľadom na § 137 písm. d) CSP procesno-právne nemožné), môže si voči žalovanej uplatňovať nároky z bezdôvodného obohatenia alebo škody, preto nie je dôvod posilňovať, resp. aj vytvárať prostredníctvom súdnych rozhodnutí ďalšie spory medzi jednotlivými sporovými stranami a tieto rozširovať aj na nájomníčky. Súd pritom nijako neodôvodnil to, prečo žalovanej uložil nenakladať s nehnuteľnosťami aj v rozsahu ich prenajatia a v tomto rozsahu je napadnuté rozhodnutie úplne nepreskúmateľné (pozn.: avšak táto nepreskúmateľnosť, resp. takéto odôvodnenie absentuje aj vo vzťahu k uloženiu povinnosti predmetné nehnuteľnosti nepredať, nezameniť, nedarovať, či nezaťažovať vzhľadom na uplatnenie postupu podľa § 228 ods.2 CSP, čo mal a aj musel súd zistiť min. z LV č. XXXX, k.ú. R. V. P.L. podľa § 329 ods. 2 CSP).

3.9. Žalovaná v celom rozsahu popiera podľa nej nezmyselné tvrdenia žalobcu o dôvodoch, pre ktoré by mala byť Darovacia zmluva neplatnou, tieto považuje za účelovo vykonštruované, pričom nie je pravdou ani jeho tvrdenie, že Darovacia zmluva mu nebola poskytnutá a vysvetlená vopred, s dostatočným časovým náskokom pred jej podpísaním, nakoľko žalobca napriek svojmu veku nikdy nepodpísal nič, s čím sa dôkladne neoboznámil. Zároveň i pracovníčka Obecného úradu v Hrhove, ktorá podpis žalobcu overila môže osvedčiť vedomosť žalobcu o obsahu Darovacej zmluvy a na to, ako pri jej podpise pôsobil alebo vystupoval apod.. Uvedené je však vecou dokazovania až v konaní o žalobe o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C/146/2021, preto sa k uvedenému nie je treba bližšie vyjadrovať pre účely rozhodnutia o odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu. Tieto okolnosti tak bude žalovaná vnášať do konania vo veci samej, v ktorom to bude nielen vhodné, ale i potrebné.

3.10. Nesprávne vyhodnotenie splnenia predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k inému konaniu sp. zn. 15C/146/2021. Zo súdneho spisu súdu vyplýva, že jeho súčasťou je aj žaloba doručená Okresnému súdu Košice - okolie 15.10.2021, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo 13.07.2020, ktorá sa stala súčasťou súdneho spisu sp.zn. 7C/143/2021 ešte predtým, ako súd napadnuté rozhodnutie nariadil. Z tohto dôvodu možno uviesť, že súd mal plnohodnotnú možnosť vychádzať nielen zo samotného návrhu žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia pred začatím súdneho konania, ale i zo žaloby vo veci samej, vedenej pod sp.zn. 15C/146/2021. Okrem toho, v napadnutom rozhodnutí sa uvádza, že súdu bolo osvedčené, že žalobca sa domáha určenia neplatnosti Darovacej zmluvy v konaní vedenom od 15.10.2021 na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 15C/146/2021. V tomto smere žalovaná príkladom poukazuje mutatis mutandis (§ 344 CSP) na závery Krajského súdu v Bratislave uvedené v jeho uznesení zo 30.09.2021, sp.zn. 3CoKR/19/2021. Vzhľadom na uvedené má tak žalovaná za to, že súd nemôže ako argument pre nariadenie neodkladného opatrenia používať iba prostú skutočnosť, že žalobca - navrhovateľ neodkladného opatrenia 15.10.2021 doručil Okresnému súdu Košice - okolie žalobu o určenie neplatnosti Darovacej zmluvy, ktorej bola pridelená sp.zn. 15C/146/2021, a to dokonca bez toho, aby sa s jej obsahom aspoň v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal (samozrejme tak, aby neprejudikoval vec samú). V tomto zmysle podstatné malo byť pre súd aspoň oboznámenie sa s petitom žaloby (žalobným návrhom), vo veci samej. Žalobca na str. 4 v časti IV. totiž Okresnému súdu Košice - okolie, sp.zn. 15C/146/2021 navrhuje, aby určil Darovaciu zmluvu z 13.07.2020 za absolútne neplatnú. V zmysle princípu „lura novit curia“ tak súd mal a mohol zistiť, že sa jedná o žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, kedy súd v zmysle platného právneho poriadku mohol skúmať, či žalobca sa vôbec môže domáhať určenia neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy, t.j. či

takúto možnosť mu dáva niektorý právny predpis. Súd potom mohol zistiť, že samotná skutočnosť, že žalobca 15.10.2021 doručil Okresnému súdu Košice - okolie žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP nielenže neodôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia, ale dokonca jeho nariadenie celkom vylučuje. Žalovaná tak musí súdu vytknúť, že sa v konaní o nariadení neodkladného opatrenia dopustil natoľko zásadných a až bazálnych chýb, že podstatným spôsobom zasiahol do základných ústavných práv žalovanej (Čl. 20 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. - právo vlastníť majetok, Čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR č. 460/1992 Zb. - právo na súdnu ochranu, Čl. 47 ods. 3 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. - rovnosť účastníkov atd.) a spôsobil na jej právach ujmu.

3.11. Spochybnenie procesnej spôsobilosti žalobcu. Súd v napadnutom rozhodnutí v ods. 17. uvádza, že žalobca osvedčil pochybnosti o svojej spôsobilosti na právne úkony - na uzatvorenie Darovacej zmluvy. V kontexte s uvedeným žalovaná citovala § 67, § 68 ods.1, § 69 CSP a konštatovala, že samotná skutočnosť, že súd mal v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia za osvedčené to, že u žalobcu možno pochybovať o jeho spôsobilosti na právne úkony, zásadným spôsobom spochybňuje jeho procesnú spôsobilosť, vrátane toho, či žalobca vôbec mohol udeliť 22.09.2021 plnú moc svojmu právnenému zástupcovi v postavení advokáta na zastupovanie pred súdom. Žalovaná preto namieta procesnú spôsobilosť žalobcu a rovnako tak spochybňuje i platnosť plnej moci, ktorú žalobca udelil spol. LEGAL IURIS - advokátska kancelária s.r.o. a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako i samotnú žalobu o určenie neplatnosti Darovacej zmluvy považuje za podané neoprávnenou osobou. Ak sa teda už súd pustil do toho, že *expressis verbis* vyslovil, že žalobca nemusí byť plne spôsobilý na právne úkony, pretože osvedčil pochybnosť o takejto svojej spôsobilosti, pre žalovanú je nezrozumiteľné, prečo sa súd nezaoberal i samotnou procesnou spôsobilosťou žalobcu, nakoľko závery súdu si takéto postupy vyžadovali. Z napadnutého rozhodnutia pritom nemožno zistiť, ako súd vzhľadom na osvedčenie pochybnosti žalobcu o jeho spôsobilosti uzatváranie platných právnych úkonov posúdil a vyhodnotil jeho procesnú spôsobilosť a prečo žalobcovi neustanovil procesného opatrovníka. Ak totiž je pochybná spôsobilosť žalobcu na platné uzavretie právneho úkonu, potom je minimálne rovnako pochybná aj jeho procesná spôsobilosť na udelenie plnej moci a/alebo uzatvorenie dohody o zastúpení, či mandátnej zmluvy s advokátom (ako i spôsobilosť vybrať si ho). Podľa názoru žalovanej je tak s ohľadom na vyššie uvedené napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a toto porušuje právo žalovanej na spravodlivý súdny proces a na právo na odôvodnenie rozhodnutia.

3.12. S ohľadom na vyššie uvedené, žalovaná navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie súdu z 25.10.2021, č.k. 7C/143/2021-33 zmenil v zhode s § 388 CSP tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu zamietne alebo zruší v zhode s § 389 CSP a podľa § 391 CSP vec vráti súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaná si uplatňuje nárok na náhradu trov odvolacieho aj prvoinštančného konania, o výške ktorých rozhodne súd podľa § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením.

4. Navrhovateľ sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie povinnej ako podané včas (§ 362 v spojení s § 367 ods. 2 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 a *contrario* CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. a),d),f),g),h) CSP a dospel k záveru, že uznesenie vo výroku I. je vecne správne, preto ho potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie a vo výroku II. uznesenie zrušil podľa § 389 ods.1 písm.b) CSP, lebo strane sporu sa neprávny procesným postupom súdu znemožnili jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto podľa § 391 ods.1 v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6.1. Žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) CSP spočíva v tom, že neboli splnené procesné podmienky, ktorými sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Právna teória rozdeľuje procesné podmienky a) na strane súdu (právomoc a príslušnosť); b) na strane strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia...); c) vecné procesné podmienky (existencia žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti); d) negatívne procesné podmienky (prekážky *rei iudicatae*, listispendencie). Na procesné podmienky konania súd prihliada kedykoľvek počas konania.

6.2. Žalovaná nespĺnenie procesných podmienok vidí v tom, že súd v napadnutom rozhodnutí v ods. 17. konštatoval, že žalobca osvedčil pochybnosti o svojej spôsobilosti na právne úkony - na uzatvorenie darovacej zmluvy, čo zásadným spôsobom spochybňuje jeho procesnú spôsobilosť, vrátane toho, či žalobca vôbec mohol udeliť 22.09.2021 plnú moc svojmu právnenému zástupcovi v postavení advokáta na zastupovanie pred súdom.

6.3. K uvedenému odvolací súd uvádza, že povinná v odvolaní nepreukázala, aby navrhovateľ bol obmedzený alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony, s ktorým je spojené aj obmedzenie procesnej spôsobilosti v rozsahu danom, obmedzením spôsobilosti na hmotnoprávne úkony. Strata procesnej spôsobilosti môže u fyzickej osoby nastať predovšetkým zbavením alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony, o ktorom rozhoduje súd rozsudkom, ktorý je potrebné považovať za rozsudok o osobnom stave, ktorý nemá spätnú účinnosť.

6.4. Až v konaní vo veci samej, súd na základe dokazovania (najčastejšie znaleckým posudkom) posúdi, či navrhovateľ (žalobca) v čase vykonania úkonu (uzatvorenia darovacej zmluvy) vedel posúdiť následky svojho konania, či išlo o duševnú poruchu prechodnú alebo trvalú, či v konkrétnom prípade nemal tzv. jasný okamih (lucida intervalla) a to aj bez judikovaného nedostatku spôsobilosti na právne úkony.

6.5. Z hľadiska udelenia plnej moci právnenému zástupcovi, navrhovateľ nebol obmedzený alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony, preto tento úkon za danej situácie nemožno považovať za neplatný a navrhovateľ má procesnú spôsobilosť.

6.6. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

7.1. Žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods.2 CSP) ale aj § 171 ods.1 CSP alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods.1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods.2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky], nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania). Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP, napr. osoba, ktorá mala byť vyslúchaná ako svedok, bola vyslúchnutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a p..

7.2. Žalovaná v podanom odvolaní žiadnu vadu, ktorú by bolo možné subsumovať pod uplatnený odvolací dôvod neuvádza, preto uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

8.1. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §

191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

8.2.Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné.

8.3.Z odôvodnenia napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré mal vykonanými dôkazmi preukázané, resp. osvedčené.

8.4.Žalovaná uplatnený odvolací dôvod vidí v tom, že navrhovateľ nijako neosvedčil, že žalovaná prevedie nehnuteľnosť na tretiu osobu.

8.5.K uvedenej námietke odvolací súd poukazuje na početnú rozhodovaciu prax súdov, podľa ktorej vyčkávaním na prejavenie úmyslu žalovanej previesť nehnuteľnosť na ďalšiu osobu, by bola vo vzťahu k žalobcovi ochrana znížená a jeho postavenie by sa výrazne zhoršilo. Pokiaľ žalovaná takýto úmysel nemá, tak neodkladným opatrením nie je nijako obmedzená a pokiaľ ho má, tak potom jeho nariadenie je dôvodné. (uznesenie KS v Košiciach 3Co/337/2009, uznesenie KS v Trenčíne 5Co/278/2014, uznesenie KS v Prešove 18Co/44/2015).

8.6.Samotná poznámka uvedená vo výpise z LV žiadnym spôsobom neobmedzuje nariadenie neodkladného opatrenia.

8.7.Žalovaná v podanom odvolaní popisuje a dopĺňa skutkový stav o okolnosti, ktoré žalobca v návrhu neuviedol. Uvedený opis skutkového stavu bude podstatný pri prejednávaní vo veci samej, ale v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nemá vplyv na jeho nariadenie, lebo pri nariadení neodkladného opatrenia sa pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťujú najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti).

9.1.Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. g) CSP (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené) je daný vtedy, ak vo svetle nových skutočností alebo dôkazov, ktoré účastník uplatnil v súlade s § 366 písm. d) CSP, nemôže obstať súdom zistený skutkový stav. Ide najmä o skutočnosti a dôkazy, ktoré nastali (vznikli) po vyhlásení (vydaní) rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto skutočnosti a dôkazy, ktoré tu boli v konaní pred súdom prvej inštancie a účastník ich neuplatnil (hoci len preto, že o nich nevedel), nemôžu byť v sporovom konaní odvolacím dôvodom. Predpokladá sa, že účastníkom uplatnené skutočnosti a dôkazy sú nové (v porovnaní s tým, aké tu boli v konaní pred súdom prvého stupňa) a v danej veci sú právne významné.

9.2.Uplatnený odvolací dôvod nie je daný, lebo pre nariadenie neodkladného opatrenia je podstatný stav, ktorý existoval v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 329 ods.2 CSP).

10.1.Žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o

tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

10.2.Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11.Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého uznesenia (§ 387 ods.2) možno doplniť nasledovné:

12.Podľa § 324 ods.1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13.1.Podľa § 325 ods.1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13.2.Podľa § 325 ods.2 písm. c) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

13.3.Podľa § 325 ods.2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14.Podľa § 326 ods.1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15.1.Podľa § 329 ods.1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15.2.Podľa § 329 ods.2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16.Požiadavka odôvodnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bezprostredne súvisí s vecnou argumentáciou. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené musia mať vždy povahu právnych vzťahov a súčasne je nevyhnutné zdôrazniť, že neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery spätne.

17.Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

18.1.Je potrebné zdôrazniť, že síce právna úprava síce výslovne neupravuje, ako má súd postupovať pri zisťovaní skutkového základu pre vydanie neodkladného opatrenia, avšak § 326 ods.1 dáva zreteľne najavo, že nemôže ísť o dokazovanie v plnom rozsahu. Konštantná judikatúra súdov zakotvuje, že subjekt domáhajúci sa vydania neodkladného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy. Medzi osvedčením a dokázaním nejakej skutočnosti je rozdiel, ktorý odlišuje mieru zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o neodkladnom opatrení.

18.2.Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Aj v tomto konaní (konanie o vydanie neodkladného opatrenia) súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi tak, aby ochrana

práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné, spoľahlivo zistili. Použitie týchto zásad je však primerané a limitom je dosiahnutie účelu neodkladného opatrenia. Tieto zásady sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa na úrovni osvedčenia (spravdepodobnenia) skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia (Mazák, J.: Zabezpečovacie prostriedky v civilnom konaní, IuraEdition, Bratislava 1997, s. 134-135).

18.3. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov sa zisťujú najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí sa dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa, vzhľadom na všetky okolnosti, javí ako nanajvyš pravdepodobná (uznesenie NS SR 6Cdo 171/2010).

19.1. Z obsahu podania a opisu rozhodujúcich skutočností je zrejmé, že žalobca bol pôvodným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. 1520 vedenom Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom, a to parcelou registra „C“ parc. č. 540 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 714 m², parcelou registra „C“ parc. č. 541 - záhrada vo výmere 102 m² a stavbou rodinného domu súp. č. XXX postavenej na parc. č. 540, nachádzajúcimi sa v kat. území R. V. P., obec Moldava nad Bodvou, okres Košice - okolie, že popísané nehnuteľnosti darovacou z 13.7.2020 previedol na žalovanú, že spolu s darovacou zmluvou uzatvorili strany aj zmluvu o výpožičke predmetných nehnuteľností, ktorá oprávňovala žalobcu užívať darované nehnuteľnosti ešte 10 rokov, že od tejto zmluvy žalovaná odstúpila 9.8.2021.

19.2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný na súd 14.10.2021 a žaloba o určenie neplatnosti darovacej zmluvy bola podaná na súd 15.10.2021 a je vedená pod č. k. 15C146/2021.

19.3. Žalobca v návrhu osvedčil, že je potrebné upraviť vzťahy medzi účastníkmi, lebo tieto sú medzi nimi sporné, o čom sa vedie spor, ktorý sa týka prevedenej nehnuteľnosti, osvedčil, že žalovaná vypovedala zmluvu o výpožičke a s nehnuteľnosťou nakladá (napr. uzatvorila nové nájomné zmluvy).

19.4. Žalobca osvedčil:

19.4.1. existenciu nároku;

19.4.2. skutočnosti odôvodňujúce potrebu nariadenia neodkladného opatrenia;

19.4.3. že neodkladným opatrením možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáha (princíp efektívnosti);

19.4.4. právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality)

19.4.5. neodkladné opatrenie má dočasný charakter, nebude nim vytvorený nenávratný stav.

19.5. Vychádzajúc z uvedeného možno uzavrieť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia má racionálny základ, je legitímny a z právneho hľadiska akceptovateľný.

20. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca nijako nepreukázal nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a nepreukázal ani potrebu bezodkladne upraviť pomery strán sporu sa odvolací súd vyjadril najmä v bodoch 8.4., 8.5. tohto rozhodnutia.

21.1. K námietke žalovanej týkajúcej sa nájomných vzťahov k nehnuteľnosti a námietke spätnej retroaktivity (vo vzťahu k uzatvoreným nájomným zmluvám) odvolací súd opakovane zdôrazňuje (bod 16.), že neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery spätne a ani súd svojim rozhodnutím žiadnym spôsobom nezasiahol do vzťahov upravených pred nariadením neodkladného opatrenia, ale obmedzenia z neho plynúce sa týkajú nenakladania s nehnuteľnosťou vo vymedzenom rozsahu od nariadenia neodkladného opatrenia do budúcnosti.

21.2. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie R 53/1964, (platné aj v súčasnosti), v ktorom bola vyslovená právna veta, že „Predbežným opatrením môže súd upraviť dočasne pomery účastníkov iba s účinkami ex nunc (od doby vydania predbežného opatrenia), nie s účinkami ex tunc (od doby navrhovateľom tvrdeného porušenia povinnosti zo strany odporcu).“

21.3. Vychádzajúc z uvedeného neodkladné opatrenie sa vzťahuje na právne skutočnosti, ktoré by ne/mali nastať po jeho nariadení nie na tie, ktoré existovali pred jeho nariadením.

21.4. V prejednávanej veci je zrejmé, že nariadeným neodkladným opatrením sa nezrušujú tie zmluvy (ani nájomné), ktoré boli uzatvorené pred 25.10.2021, čím dochádza aj k faktickej a právnej ochrane nájomníčok.

21.5. Uplatnené námietky sú nedôvodné.

22.Ostatné námietky žalovanej týkajúce sa skutkových okolností a ich právneho posúdenia v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nemôžu byť posudzované, lebo tie budú predmetom dokazovania a rozhodnutia vo veci samej. Z obsahu nariadeného neodkladného opatrenia vyplýva, že nejde o konečné a pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia.

23.1.Žalovaná v odvolaní namietala, že súd nerozhodol o trovách konania.

23.2.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23.3.Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že vo veci je vedené konanie pod sp. zn. 15C/146/2021, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto konania, lebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný pred začatím konania a vyhlásením rozhodnutia sa toto konanie končí, na čom nič nemení skutočnosť, že neodkladné opatrenie bude trvať do skončenia konania 15C/146/2021.

24.Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

25.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).